

140 / Z RAPORU

**FARK
HİKAYESİ**MEHMET ALİ
DOĞAN

‘Çin’deki hızlı trenlerin transformatörlerini biz üretiyoruz’

Sanayici Emin Armağan Şakar, pek çok kez olduğu gibi geçen aylarda bir iş heyetiyle Çin’de görüşmeler gerçekleştirdi. Ancak son iş seyahatinin bir farkı vardı, Çin’in iddialı hızlı trenlerinden biriyle yolculuk yapıyordu. Şakar heyettekilere gururla, “Bakın bu hızlı trenlerin altında kullanılan transformatörleri biz üretiyoruz” diye söylüyordu.

Elektra Elektronik Genel Müdürü Emin Armağan Şakar, “40 yıl önce bunu hayal etmek aklımızın ucundan bile geçmezdi” diye vurguluyor. Çünkü firma kurulalı tam 40 yıl olmuş. “1980’de işsiz kalıp da iş kuran üç arkadaşız” diyor. Kuruluş evresini şu sözlerle anlatıyor Emin Armağan Şakar: “Hatırlarsanız o dönemlerde grevler vardı. Çalıştığım fabrika greve gidince, biz beyaz yakalılar boşta kaldık, firma küçülmeye gidince, ilk olarak bizlere yol gözüktü. O zaman arkadaşım Fethi Kasım ve Mehmet Okay Büyükdüğirmenci ile birlikte tele-

vizyonlara transformatör yapmak üzere Elektra Elektronik’i kurduk. Yani, servis sektörüne hitap etmek üzere şirket kuruldu. Dört yıl sonra renkli televizyon çıkınca, şirket teknolojisini yenileyemedi ve daha çok sanayi için endüstriyel transformatör üretmeye yöneldi. 40 senedir de aynı şeyi, sanayi tipi transformatörü yapıyoruz.”

‘ELEKTRONİK CİHAZLAR ŞEBEKEYİ KİRLETİYOR’

Teknolojiler değişti, fabrikalar büyüdü, komplike elektronik cihazlar arttı. Cihazlar çoğaldıkça da şebekeyi kirletmeye başladı, tıpkı çevre kirliliği gibi... İnsanlar nasıl çevreyi kirletiyorsa, elektronik cihazlar da şebekeyi kirletiyorlar. Elektra Elektronik’in yaptığı teknolojik ürünler bu kirliliği önüyor. Demiryolları başta olmak üzere denizcilik, telekomünikasyon sektörleri ve şehir hastanelerine sundukları kompanizasyon sistemleri ile, buralarda

**FABRİKALAR
VE İŞYERLERİ
BÜYÜDÜKÇE, ÜRETİMDE
KULLANDIKLARI
ELEKTRONİK CİHAZLAR
DA ARTIYOR. BU ARTIŞ,
İNSANIN ÇEVREYİ
KİRLETMESİ GİBİ,
ŞEBEKEYİ KİRLETİYOR.
ELEKTRA ELEKTRONİK
ÜRETTİĞİ CİHAZLARLA
BU KİRLİLİĞİ
ÖNLÜYOR, HASSAS VE
PAHALI CİHAZLARIN
BOZULMASINI
ENGELLİYOR. ELEKTRA
ELEKTRONİK GENEL
MÜDÜRÜ EMİN
ARMAĞAN ŞAKAR,
ÇİN’DEKİ HIZLI
TRENLERDE DE ÜSTÜN
ÖZELLİKLERİ NEDENİYLE
KENDİ ÜRETTİKLERİ
TRANSFORMATÖRLERİNİ
KULLANILDIĞINI
SÖYLÜYOR.**

Fotograf: Sedat Özkömeç

kullanılan hassas cihazları koruma altına alıyor, arızaların olmamasını sağlıyorlar. Teknolojik ürün denince çok geniş bir yelpazeden bahsetmek mümkün. Elektra Elektronik'in faaliyet alanı ise başta trafo üretimi ve enerji kalitesini artırmaya ve korumaya yönelik çözümler sunmak. Firma, enerji kalitesi üzerine çalışan tesislere transformatör, reaktör ve sargılı elemanlar üretiyor.

ENERJİ KALİTESİNİ ARTIRMAYA ODAKLANDILAR

Türkiye'de milli elektrikli tren proje çalışmalarını sürdüren TÜVASAŞ'ın bütün trafolarını üreten firma da Elektra Elektronik. Elektra Elektronik Genel Müdürü Emin Armağan Şakar, "Bugün Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde üretilmiş ve hareket eden bütün vagonların altında bizim transformatörlerimiz var. Her bir vagonunda 9 tane çeşitli büyüklükte transformatör bulunuyor. Biz buradan büyük tecrübe sahibi olduk. Bu tecrübemizi Almanya'daki fuarda sergileyince Çin'liler tarafından fark edildik" diyor ve "Çin'de hızlı tren işi çok büyük bir pazar, 30 bin kilometre hızlı tren hattı yaptılar. Orada transformatör sektörü çok iyi. Bizim yaptığımız ürünlerde harcama transformatörler değil yani" diye sözlerine ekliyor.

Esenyurt'taki fabrikayı kapasite artırmak amacıyla yenilediklerini ve yatırımların yeni bittiğini söyleyen Armağan Şakar, "Ürettiğimiz reaktörler itibarıyla dünyada bizim kadar kapasitesi olan başka bir firma yok. 50 bin ve üzerinde üretiyoruz ki, bu çok ciddi bir rakamdır. Bütün gücümüzle ihracata asılıyoruz, 60'a yakın ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz. Bütün hedefimiz ihracat, aşağı yukarı üretimimizin yüzde 65'ini ihraç ediyoruz. İhracat yaptığımızdan dolayıdır ki, yurt içindeki ekonomik sıkıntılardan pek etkilenmedik" diye belirtiyor. Çin'de ve Almanya'da fabrikalar kuran Elektra Elektronik, Güney Amerika'ya da hedefine almış durumda. "Yerelde yerel lisansları kullanan insanlarla çalıştığımızda başarı-

lı oluyoruz. İki sene önce İspanyolca ve İngilizce bilen mühendisleri Amerika'da işe aldık. Dokuz ay boyunca Güney Amerika'da dolaşılıyor ve bu sayede Kostarika ve Guatemala'ya sevkiyatlar yaptık. Şu anda ağırlıklı olarak denizcilik sektörüne girmek istiyoruz. Mesela, dünyanın en büyük gemi malzemeleri tedarikçisi olan Norveç'teki bir firmaya çok kısa sürede transformatör üretilip, sattık, çok da memnun kaldılar" diyor Emin Armağan Şakar, Türkiye'de hareket eden vagonların haricinde, şu anda yenilenen bütün hatlardaki istasyonlarda kullanılan sinyalizasyonların güç sistemlerini de Elektra Elektronik'in gerçekleştirdiğini söylüyor.

ŞEBEKE Dengeleyen SİSTEM KURULMASI YASAL ZORUNLULUK

Şebeke dengeleyen kompanzasyon sistemlerinin kullanımı, OSB'ler ve büyük üretim merkezlerinde, elektronik cihaz sayılarının artmasıyla beraber 2006'da yayılmaya başladı. Milli kaynakların korunması amacıyla 2008'de bunları düzenleyen yasal mevzuat yenilendi, bu da daha büyük kompanzasyon sistemleri kurulma zorunluluğu oluşturdu. Elektra Elektronik Genel Müdürü Emin Armağan Şakar, "Elektra Elektronik odağını 'aktif filtre' denilen, işin daha elektronik kısmına yönelen, daha yüksek performanslı gürültü önleme cihazlarına yönlendirdi" diye belirtiyor ve firmaları uyarıyor, "Doğru harmonik filtre reaktörü seçimi önemli. Pano tasarımında reaktörlerin oluşturacağı ek ısının hesaba katılması gibi birçok konuya dikkat edilmesi gerekiyor."

**BUGÜN TÜRKİYE
CUMHURİYETİ SINIRLARI
İÇİNDE ÜRETİLMİŞ
VE HAREKET EDEN
BÜTÜN VAGONLARIN
ALTINDA BİZİM
TRANSFORMATÖRLERİMİZ
VAR. HER BİR
VAGONDA 9 TANE
ÇEŞİTLİ BÜYÜKLÜKTE
TRANSFORMATÖR
BULUNUYOR. BİZ
BURADAN BÜYÜK
TECRÜBE SAHİBİ OLDUK.
BU TECRÜBEMİZİ
ALMANYA'DAKİ FUARDA
SERGİLEYİNCE ÇİN'LİLER
TARAFINDAN FARK
EDİLDİK**